

Svendborg Kommunes kommentarer til Region Syddanmarks forslag til Råstofplan 2020

ENERGI/CO2:

Administrationen finder det positivt, at Råstofplanen har stort fokus på bæredygtighed, cirkulær økonomi og CO2. Det er i overensstemmelse med Svendborg Kommunes Bæredygtighedsstrategi 2020, Klima- og Energipolitik 2020-2025 samt den kommende DK2020 Klimahandleplan. Mere genanvendelse af råstoffer kan bidrage til en reduktion af Svendborg Kommunes CO2-udledning på geografisk niveau.

NATUR:

Graveområde for sand, grus og sten ved Kirkeby Vænge og Jernskovs Hjørne

Der er forslag om et nyt graveområde og udvidelse af det eksisterende graveområde. Det nye graveområde ligger tæt på Skovholm Mose. Mosen udgøres af naturtypen hængesæk og er meget følsom overfor ændringer i vandstanden. Hængesækken er formentlig dannet på baggrund af lokale terrænnære lerlag. I Miljørapporten vurderes, at der kan ske en påvirkning af vandstanden i området, hvis lokale terrænnære lerlag bortgraves.

I forhold til det ny udlagte graveområde ved Jernskovs Hjørne, gør Svendborg Kommune igen opmærksom på at:

'Skovholm Mose er et meget værdifuldt naturområde både på grund af naturtypen hængesæk og en række sjældne og rødlistede arter (især knyttet til mosen). Det skal derfor sikres, at en evt. råstofgravning ikke vil kunne medføre en ændring af vandstanden i mosen. Herudover forventer vi, at der også vurderes grundigt på øvrige påvirkninger af beskyttet natur, bilag IV-arter, diger og foretages de nødvendige foranstaltninger til sikring af naturværdierne.'

Det er med andre ord kommunens klare vurdering, at der her ikke er tale om 'generelle naturinteresser*', og at der ikke kan gives tilladelse til gravningen før, end det er sikret, at råstofgravningen ikke medfører en vandstandsændring i mosen. Ved eventuel gravning bør stilles krav om et overvågningsprogram, der sikrer dette.

* Jf. Udkast til Råstofplan 2020: 7.3.1 'Inden for råstofplanens graveområder har råstofindvinding førsteprioritet. Det betyder, at en *ansøgning ikke kan afvises under henvisning til andre generelle interesser*, såsom landbrugsjordens dyrkningsværdi, generelle natur- og landskabsinteresser, generelle hensyn til grundvand eller hensyn til fremtidig byudvikling.'

I Miljørapporten vurderes endvidere, at den sjældne og beskyttede hasselmus kan blive påvirket væsentligt, samt at der er registreret et beskyttet dige inden for det foreslåede nye graveområde.

I forbindelse med gravetilladelse skal der stilles vilkår til sikring af hasselmusen og om etablering af erstatningsdige.

Graveområder for rødbrændende ler og graveområder for før- og gulbrændende ler ved Stenstrup

Der gøres opmærksom på, at graveområderne for ler ved Stenstrup indeholder en række større søer omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Der bør tages hensyn til naturkvaliteten i disse søer i forbindelse med gravetilladelser.

Interesseområde for sand, grus og sten ved Egense

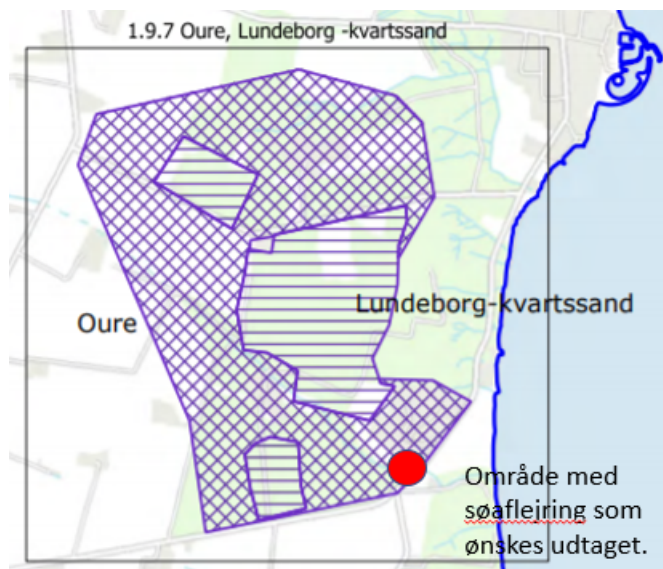
Interesseområdet nord for Lehnskov ligger i umiddelbar tilknytning til et af Fyns bedste kildeområder, Eng ved Egense (lyserød cirkel på kortet). Kildeområdet fødes med stor sandsynlighed af trykvand fra bakken. Afgravning af bakken vil derfor kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af kildeområdet.

Da der ligeledes her er tale om et helt særligt naturområde, skal Svendborg Kommune anmode om, at interesseområdet reduceres under hensyntagen hertil.

Geopark – Det Sydfynske Øhav

Der gøres opmærksom på, at der i den sydligste del af interesseområdet ved Lundeborg for kvartssand er fundet en unik søaflejring, som kan af forskningsmæssig interesse. På den baggrund ønskes interesseområdet indskrænket.

Vejforhold:

Som udgangspunkt ændres der ikke på offentlige veje og stier i forbindelse med private udgravninger. Såfremt offentlige veje alligevel berøres af et graveområde, skal vejen omlægges ved procedure efter vejloven. Der skal holdes en afstand mellem offentlige veje og graveområderne, der afhænger af hvor dybt der graves. Dette vurderes ved særskilt tilladelse.

Der skal tages hensyn til reserveret vej i forhold til udlægning af råstofarealer – altså områder underlagt vejreservationer, hvor der muligvis anlægges vej. For eksempel vej til Rantzausminde, såfremt Ærøfærgen engang skal flyttes der ud inde fra Svendborg by.

Ved private veje skal nedlægning eller omlægning af private veje håndteres efter privatretslige aftaler med vejejer. Denne proces skal for private fællesveje godkendes af vejmyndighed efter bestemmelser i privatvejsloven.

Flere af Regionens større interesseområder dækker så store områder, at kommunen er indforstået med, at arealerne går ind over områdets veje. Der er imidlertid et par interesseområder, som har afgrænsninger som marginalt går ind over offentlige veje og ligeledes et par graveområder.

Bemærkninger til udpegninger ind over vejarealer:

- 1.9.1. Egense
Her skal udpegningen tilrettes så den ikke omfatter offentlige vej Bjergvej. Konkret afstand vurderes af vejafdeling ved behandling af tilladelse.
- 1.9.3 Kirkeby – privat fællesvej – Assensvej
Her skal udpegningen tilrettes så den ikke omfatter Assensvej for nordlige udpegning og Vængevej for sydlige udpegning. Afstand til offentlige vej vurderes af vejafdeling ved behandling af konkret tilladelse. Nordlige udpegning omfatter tillige privat

fællesvej.

- 1.9.2 Højes dong

Her skal udpegningen tilrettes så de ikke berører Bøllemosevej og Præstehusevej. Konkret afstand vurderes af vejafdeling ved behandling af tilladelse.

Regionen skriver, at de vil prioritere en afklaring af ressourcer i eksisterende grave- og interesseområder for sand, grus og sten:

I den forbindelse gøres opmærksom på den tidligere råstofgrav, Hulgården, som regionen bedes vurdere på, om den skal bibeholdes som graveområde. NNC har efterbehandlet graven efter ejers ønsker, og der er landzonetilladelse til put and take sø, og der er en stor produktion af krebs. Der er desuden kørt store mængder af ren jord til graven, ligesom der er store dele der er dækket af de finkornede materialer fra skylning af råstofferne.

Det er umiddelbart kommunens vurdering, at hvis området skulle have en restforekomst, så vil de være så svære at tilgå, at det ikke vil være rentabelt. Administrationen ønsker, at de udlagte graveområder skal være relevante og attraktive for råstofvirksomheder.

Grundvandsområdet:

I forhold til grundvandsbeskyttelse efter endt råstofgravning, så peger regionen på at solcelleanlæg kan være en mulighed. Det er administrationen enig i, men har den kommentar, at det bør være transformere med bionedbrydelig olie eller oliefrie transformere. Derudover bør der tinglyses, at området drives uden anvendelse af pesticider.

Præcisering af tekst:

Kommunen forslår indsat teksten med rødt.

7.5.1 I områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) eller inden for indvindingsoplande til almene vandforsyninger **udenfor OSD**, er de sårbare områder som udgangspunkt udpeget som følsomme indvindingsområder eller boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Retningslinjen finder desuden anvendelse, hvis råstofgravning øger sårbarheden indenfor OSD eller indvindingsoplande til almene vandforsyninger **udenfor OSD**.